

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

OKB Gävle-Kringlan dubbelspår Delen Gävle C – Tolvforsskogen Gävle kommun, Gävleborgs län

Järnvägsplan, 2023-05-20

Medfinansierat av Europeiska unionens
fond för ett sammanlänkat Europa

Trafikverket

Postadress: Box 417, 801 05 Gävle

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Författare: Sweco

Dokumentdatum: 2023-05-20

Ärendenummer: TRV 2020/129919

Kontaktperson: Ragnhild Brändeskär

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Tidigare samråd inom ramen för järnvägsplanen	4
2.1.	Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	4
2.2	Samråd vid framtagande av lokaliseringalternativ	5
3	Samrådsrets	5
4	Samråd	5
4.1.	Samråd vid utformning av planförslaget	5
4.1.1.	Samråd med berörd länsstyrelse	5
4.1.2.	Samråd med berörd kommun	5
4.1.3.	Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	6
4.1.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	8

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

Handlingar, synpunkter, protokoll och minnesanteckningar rörande projektet finns hos Trafikverket under diarienummer TRV 2020/129919.

1 Sammanfattning

Samråd är en fortlöpande process som pågår under hela planlägningsprocessen, fram till granskningen. Det innebär att Trafikverket tar kontakt och för dialoger med andra myndigheter, organisationer, enskilda berörda och berörd allmänhet för att Trafikverket ska få ta del av deras synpunkter och kunskap. Samrådet kan se olika ut beroende på var i processen man befinner sig. Synpunkterna från genomförda samråd sammanställs i en samrådsredogörelse där Trafikverket också besvarar inkomna synpunkter. Trafikverket svarar kontinuerligt på frågor som inkommer via mail och telefon från fastighetsägare och andra intressenter.

Denna samrådsredogörelse redovisar samråd och de synpunkter som inkommit till Trafikverket i järnvägsplan OKB Gävle - Kringlan, dubbelspår delen Gävle C - Tolvforsskogen. I samrådsredogörelsen beskrivs vilka samråd som genomförts. Synpunkter och yttranden från enskilda, myndigheter och organisationer sammanfattas och besvaras.

Samråd har tidigare skett i samband med framtagande av "Förstudie, Dubbelspår Ostkustbanan Gävle-Sundsvall" under 2009–2010 och i "Järnvägsplan-val av lokaliseringsalternativ inkl MKB, Ostkustbanan, dubbelspår Gävle-Kringlan" under 2016-2019 .

Samråd har, under hela planlägningsprocessen för järnvägsplanen, skett löpande med Länsstyrelsen i Gävleborgs län och Gävle kommun.

Under arbetet med framtagande av järnvägsplan i skede samrådshandling utforma planförslag har ett informationsmöte genomförts. Mötet genomfördes under våren 2021 för allmänheten, samordnat med Gävle kommuns samrådsmöte för Planprogram Gävle Västra. Samråd har även skett löpande under arbetet med planförslaget med länsstyrelsen, Gävle kommun, fastighetsägare och övriga organisationer och myndigheter.

2 Tidigare samråd inom ramen för järnvägsplanen

2.1. Samråd inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

"Förstudie, Dubbelspår Ostkustbanan Gävle-Sundsvall" var ute på remiss 2010-05-05 till 2010-06-15 och färdigställdes i november 2010. Förstudien omfattade hela sträckan mellan Gävle och Sundsvall.

Hur samråd bedrevs inför Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan (BMP) återfinns i samrådsredogörelse för "Förstudie, Dubbelspår Ostkustbanan Gävle-Sundsvall" som finns diarieförd under TRV2010/25933. Där återfinns information om samrådsrets, samråd och inkomna synpunkter samt Trafikverkets bemötande.

Länsstyrelsen i Gävleborgs län beslutade 2010-08-30 samt Länsstyrelsen i Västernorrlands län beslutade 2010-08-31 att projektet kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Beslutet innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska upprättas.

2.2 Samråd vid framtagande av lokaliseringsalternativ

Samråd har tidigare skett i samband med framtagande av ”Järnvägsplan-val av lokaliseringsalternativ inkl MKB, Ostkustbanan, dubbelspår Gävle-Kringlan” 2016-2019.

Hur samråd bedrivs under arbetet med ”Järnvägsplan – val av lokaliseringsalternativ, Ostkustbanan, dubbelspår Gävle – Kringlan” återfinns i samrådsredogörelsen som togs fram för det arbetet som finns diarieförd under TRV 2016/71867. Där återfinns information om samråds-krets, samråd och inkomna synpunkter samt Trafikverkets bemötande.

3 Samråds-krets

Den som avser att bygga en järnväg ska under arbetet med att upprätta en järnvägsplan samråda med länsstyrelsen, berörda kommuner och de enskilda som särskilt berörs samt kollektivtrafikmyndigheten om kollektivtrafiken berörs. Omfattningen av samråds-kretsen varierar beroende till samrådets syfte, karaktär och innehåll. Eftersom projektet antas medföra betydande miljöpåverkan ingår även övriga statliga myndigheter, berörda organisationer och berörd allmänhet i samråds-kretsen.

I samråds-kretsen har direkt berörda fastighetsägare, ledningsägare, övriga berörda rättighetshavare och fastighetsägare berörda av buller och vibrationer ingått. Förutom dessa har organisationer, myndigheter, föreningar, Region Gävleborg, Länsstyrelsen och Gävle kommun ingått i samråds-kretsen.

Till informationsmötet i mars 2021 identifierades samråds-kretsen till berörda fastighetsägare inom ett avstånd på 100 meter från järnvägen, för att även få med de som eventuellt berörs av buller från järnvägen

4 Samråd

4.1. Samråd vid utformning av planförslaget

4.1.1. Samråd med berörd länsstyrelse

Länsstyrelsen Gävleborgs län

Det har under arbetet med järnvägsplanen hållits ett flertal samråd med länsstyrelsen gällande innehåll och status i järnvägsplanen samt avgränsning av MKB:n.

Frågan om skydd av Gävle-Valboåsens grundvattentäkt dess omfattning och utformning har samrått med länsstyrelsen. Även landskapsanpassning av bullervall vid Tolvfors herrgård har samrått med länsstyrelsen.

4.1.2. Samråd med berörd kommun

Gävle kommun

Under arbetet med planförslaget har samråd med Gävle kommun genomförts. Mötena har handlat om kommunens detaljplaner och påverkan av järnvägsplanen. Vid ytterligare

Samrådsmöten har tillfälliga nyttjanderätter och stationsutformning vid Gävle Västra diskuterats.

4.1.3. Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

Samrådsmöten med berörda verksamheter och fastighetsägare

Under arbetet med järnvägsplanen har Trafikverket haft en kontinuerlig dialog med berörda fastighetsägare, ledningsägare, hyresgäster och enskilda som kan bli särskilt berörda av tex buller. Detta har skett genom e-post, telefonsamtal och samrådsmöten. Frågor som har samrått är påverkan av järnvägsanläggningen, fastighetspåverkan, bullerpåverkan och bullerskyddsåtgärder.

Gävle kommun

Trafikverket har även samrått med Gävle kommun i deras egenskap av fastighetsägare. Samråden har handlat om intrång och järnvägsanläggningens påverkan på deras mark.

Region Gävleborg

Samrådsmöten med regionen har genomförts där Gävle Västra, marken norr om helikopterplattan, helikopterplattans flytt och etableringsytor.

Gävle Energi

Samråd med Gävle Energi har genomförts i egenskap av ledningsägare och rättighetshavare och där flytt mottagningsstationen i Tolvfors har diskuterats.

Vattenfall

Samråd med Vattenfall, i egenskap av ledningsägare och rättighetshavare, har genomförts och dialogerna har handlat om flytt av deras kraftledning då mottagningsstationen i Tolvfors behöver flytta på grund av järnvägen

Järnvägmuseets vänner

Samråd har genomförts med Järnvägmuseets vänner som är hyresgäst i Trafikverkets lokaler. De framtida möjligheterna till fortsatt verksamhet har diskuterats eftersom lokalerna påverkas av utbyggnaden av järnvägen.

Infranord

Samråd genomförts med Trafikverkets hyresgäst Infranord kring påverkan på deras verksamhet i befintliga lokaler, ytor, spår och dess påverkan av utbyggnaden av järnvägen.

4.1.3.1. Informationsmöte mars 2021

Under mars 2021 genomfördes ett digitalt informationsmöte för allmänheten, samordnat med Gävle kommuns samrådsmöte för Planprogram Gävle Västra. Inbjudan skedde via brev. För att fånga upp eventuellt bullerpåverkade fastigheter bjöds även fastighetsägare inom ett avstånd på 100 meter från järnvägen in.

Mötet, där 124 personer deltog, hölls digitalt och spelades in. Det fanns möjlighet att ställa frågor eller lämna synpunkter vid mötet. Det kom 95 frågor i chatten under mötet. Delar av synpunkterna och frågorna bemöttes muntligt vid mötet.

Frågor och synpunkter handlade om *val av spårdragning* och förslag på alternativa järnvägssträckningar. Frågor om *bullernivåer och bullerskyddsåtgärder*, både under byggtiden och senare under driftskedet, har inkommit.

Synpunkter och frågor kring *vibrationer från Bergslagsbanan och Bergslagsbanans framtida omlokalisering* har inkommit. *Mottagningsstationens framtida placering* har också en del synpunkter handlat om.

Synpunkter har inkommit om *Lilla Lexes placering* mellan två järnvägsanläggningar och risken att inte kunna passera järnvägen på grund av bland annat bomfällning eller blockerade tåg.

Ett flertal inkomna synpunkter rör *intrång i grön- och rekreationsområden* mellan Tolvfors och Lexe samt väster om Igeltjärn.

Inkomna synpunkter lyfter önskemål om att *Gävle Västra* anpassas för att bevara känslan av Tolvfors och att stationen och området runt om behöver utformas i samklang med befintlig kulturmiljö samt förstärka den.

Frågor har inkommit om vad som händer med berörda bostadshus och *om inlösen* kan bli aktuellt.

Trafikverkets svar:

Grundförutsättningen för *ny dragning av järnväg* är att den ska ges ett sådant läge och utformas på ett sådant sätt att ändamålet uppnås med minsta möjliga intrång och olägenhet till en skälig kostnad. Ett stort antal linjer har analyserats inom den valda korridoren och utifrån dessa har Trafikverket landat i den spårlösning som nu föreslås.

Spåren är placerade efter krav på hastighet och tekniska förutsättningar i järnvägsanläggningen. Hänsyn har tagits till befintliga vägar som trafikplats Gävle Norra och Hamnleden. Naturvärden och grundvattentäkten har också beaktats. Placeringen av ny station Gävle Västra, med närhet till Gävle sjukhus, har varit en förutsättning, liksom befintlig Bergslagsbana och en framtida flytt av den.

Ombyggnad av Ostkustbanan klassas som nybyggnad och då gäller striktare regelverk för bland annat *buller*. Trafikverket beräknar ljudnivån utifrån planerad järnvägslinje, framtida trafikering samt omgivande terräng och bebyggelse.

Utredning gällande trafikbuller kommer att fördjupas och då särskilt för byggnader som beräknas få ljudnivåer över gällande riktvärden. Trafikverket tar fram ett förslag på bullerskyddsåtgärder som behövs för den nya järnvägen.

Bullerskyddsåtgärder kommer att genomföras för de delar som omfattas av järnvägsplanen, det vill säga anläggandet av ny Ostkustbana och ombyggnad av Bergslagsbanan fram till järnvägsövergången till Lilla Lexe samt sänkning av E4 och Hamnleden. Det innebär att bullerskyddsåtgärder inte kommer att genomföras för Bergslagsbanan genom hela Lexe och Hagaström eller för E4, utan bara för de fastigheter som omfattas av bullernivåer över riktvärdena från de delar av infrastrukturen som byggs om.

Byggandet av järnvägen och passager kommer att ske i etapper, och arbete kommer att ske på olika platser under olika tidsperioder. Där det blir aktuellt med fastighetsnära bullerskyddsåtgärder kan de komma att utföras i ett tidigt skede. Spårnära åtgärder är svåra att genomföra i ett tidigt skede och därför kommer de att byggas efter det att anläggningen är klar. Trafikverket jobbar aktivt för att minimera bullerstörningen under byggtiden.

Dubbelspårsutbyggnaden Gävle – Sundsvall sker i olika etapper. I detta projekt, Gävle C-Tolvorsskogen, ingår en liten *flytt av Bergslagsbanan* från Gävle C för att ansluta till den nya stationen Gävle Västra. Nytt dubbelspår på Bergslagsbanan från Gävle Västra till Forsbacka ingår i nästkommande projekt Gävle-Kringlan.

Järnvägsövergången till *Lilla Lexe* kommer att vara som den är idag, men förbättringar av befintlig bomanläggning kommer att genomföras. Bommarna vid järnvägsövergången kommer inte att vara nerfällna när tågen står stilla på station Gävle Västra utan fälls ner först när tågen är klara för avgång.

Med de nya spåren kommer delar av godstrafiken att gå på det nya godsspåret. Järnvägsanläggningen kommer att optimeras för att minimera tiden när bommarna är nerfällna. Godstågens hastighet begränsas inte på grund av stationen.

Mottagningsstationen och kraftledningen kommer att behöva flyttas för att ge plats åt den nya järnvägen. Detta hanteras i egna processer som leds av ledningsägarna. I Gävle kommuns Planprogram Gävle Västra studeras alternativ lokalisering. För mer information hänvisas till Gävle kommuns hemsida.

I arbetet med att projektera järnvägsanläggningen kommer hänsyn till *natur- och rekreativsvärden* att tas så långt det är möjligt. Tillfällig påverkan under byggtiden kan dock förekomma och tillgängligheten kan periodvis vara begränsad. Projektet är fortfarande i ett tidigt skede och när samrådshandling redovisas år 2023 kommer det att finnas plankartor och illustrationskartor som visar hur grönytorna påverkas samt även Igeltjärnens påverkan.

Gävle Västra blir en ny kompletterande regional tågstation till Gävle Central, som även kan avlasta järnvägssystemet vid en framtida ombyggnation av Gävle Central. Stationen blir samtidigt en viktig knutpunkt mellan tre regionaltrafiksupplägg; X-tåget, Tåg i Bergslagen och Upptåget. Stationen ska underlätta resandet och byten mellan tåg och buss, framför allt för alla som arbetspendlar och besöker sjukhuset. Gävle Västra ska också skapa möjlighet för regionen att utveckla kollektivtrafiken på ett sätt som inte är möjligt vid Gävle Central.

Trafikverkets utgångspunkt och ambition är att inga bostadsfastigheter ska behöva *lösas in* och i detta skede av järnvägsplanen verkar detta vara möjligt och detta kommer att säkerställas i den fortsatta projekteringen av järnvägsanläggningen. I dagsläget finns det några fastigheter med verksamheter som kommer att påverkas av järnvägsanläggningen. Dialog med berörda fastighetsägare pågår.

4.1.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Region Gävleborg

Samrådsmöten har genomförts med Region Gävleborg utifrån deras skiftande verksamhet.

X-trafik

X-trafik arbetar på uppdrag av kollektivtrafikmyndigheten Region Gävleborg med att bevaka, utveckla och tillhandahålla kollektivtrafik i Gävleborgs län. Trafikverket har delgett information om ny regional tågstation Gävle Västra.

Gästrike Vatten

Samråd med Gästrikens Vatten har genomförts om frågan om skydd av Gävle-Valboåsens grundvattentäkt och dess omfattning och utformning.

TRAFIKVERKET

Trafikverket, Box 417, 801 05 Gävle. Besöksadress: Redargatan 18, Gävle
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se